Aplec Scout, escoltisme adult de Mallorca

noves

el butlletí

núm. 287

març 2019

Carrer Seminari, 4 · 07001 Palma (Illes Balears) · junta@aplecscout.org · www.aplecscout.org ·

El terme de Palma, evolució de la propietat i l'espai

Carrers ventosos

Zadok the Priest

Qui som

JUNTA DIRECTIVA DE L'APLEC:

Santi Hernaiz Alfosea	*President*
Eduard Mas Bataller	*Vicepresident*
Iolanda Trilla Belmonte	*Secretaria*
Pere Joan Serna Soler	*Tresorer*
Neus Pujol Maura	*Vocal*
Maria Gacias Gilet	*Vocal*
Àngel Zaragoza Bennassar	*Vocal*
Mateu Barceló Pastor	*Vocal*
Faust Frau Camacho	*Vocal*
Carme Vidal Jaume	*Vocal*

ACTIVITATS QUE REALITZA L'ASSOCIACIÓ:

- *Sopar Tertúlia (mensual)*
- *Activitat: excursions i visites culturals (mensual)*
- *Reunió de Junta (mensual)*
- *Edició de Noves, la revista (anual)*
- *Edició de Noves, el butlletí (mensual)*
- *Assemblea General Ordinària (anual)*
- *Dia del Pensament (anual)*
- *Celebració de la Pasqua (anual)*
- *Sant Jordi, patró dels escoltes (anual)*
- *Festa de l'estiu (anual)*
- *Sopar d'arengades, festa de Nadal (anual)*
- *Trobada d'Escoltes Adults de Catalunya, València i Mallorca (biennal)*
- *Reunió Trilateral (amb FMF i MEGM)*

Edita:

A. E. M. Aplec Scout
c/. Seminari, 4 - 07001 Palma
noves@aplecscout.org

Redacció:
Eduard Mas
Faust Frau
Pere Joan Serna
Mateu Barceló
Santi Hernaiz

Fotografia:
Àngel Zaragoza

Administració
Pere Joan Serna

Correcció ortogràfica:
Iolanda Trilla

Relacions públiques:
Maria Gacias
Neus Pujol
Carme Vidal

Distribució:
Mateu Barceló

Pàgina web:
Tomeu Alorda

Disseny gràfic, maquetació i direcció:
Santi Hernaiz

Participació:

Podeu enviar els vostres articles d'opinió, imatges comentades, inquietuts, etc. a la següent adreça de correu-e:

noves@aplecscout.org

Pàgina web:

www.aplecscout.org

Els articles signats expressen l'opinió de llurs autors i no necessàriament la de l'associació.

«Tam-tams de la tribu»

Si m'hagués de definir amb dues paraules, diria que som un "curiós insaciable" i aquesta curiositat, que m'alimenta i m'enriqueix cada dia que passa, m'ha fet descobrir, a través de sengles articles publicats per dues persones ben diferents com són l'historiador i polític Santi Vila i el periodista Daniel Arjona, a un personatge singular, el professor Steven Pinker, al que alguns pejorativament defineixen com un optimista exagerat.

Aquest psicòleg cognitiu i professor de Harvard, que a més és lingüista i escriptor, sembla haver destapat la caixa de Pandora amb la publicació del seu últim llibre *"En defensa de la Il·lustració"* (Paidós), una apologia entusiasta de la potència de la raó i la ciència per al progrés del món, alhora que una anàlisi acurada de les millores en el benestar dels humans que s'han anat implementant en la història recent. En les seves pàgines fa una defensa aferrissada de la capacitat racional d'afrontar els problemes i l'aplicació dels coneixements científics que han permès que la humanitat, en el seu conjunt, hagi millorat els seus nivells de longevitat, salut, alimentació, seguretat, democràcia i igualtat de drets, contràriament al pessimisme, àmpliament estès, que ens vol fer creure que el món globalment va cada vegada pitjor. El professor Pinker identifica l'inici d'aquesta visió desesperançada en la reacció romàntica al racionalisme il·lustrat sorgida el segle XIX i que perviu fins avui. Segons la seva opinió, darrerament es detecta una creixent corrent d'opinió que qüestiona el coneixement científic, recolzant-se sovint en sensacions o emocions i, freqüentment, en coneixements ancestrals o tradicionals, el principal valor dels quals sovint és el seu propi caràcter ancestral, sense una anàlisi racional de les seves causes o de la seva efectivitat. Aquesta sensació es veu alimentada per l'aparició en l'escena internacional, també en el nostre país, de personatges i formacions polítiques involucionistes i retrògrades que proclamen temeràriament que temps passats foren millors. Malgrat tot, el professor Pinker basa la seva argumentació a demostrar que les opinions contràries al progrés tenen escàs fonament, ja que les dades quantitatives mostren les millores de la qualitat de vida dels humans en el seu conjunt, particularment des del segle XVIII, aportant una aclaparadora quantitat de dades que ho corroboren i, alhora recorda, en contraposició a aquestes posicions reaccionàries, que anteriorment han existit polítics de molt d'èxit que han aconseguit el lideratge en les seves societats democràtiques amb un clar missatge d'optimisme.

Pinker afirma: *"El món no ha tornat més autoritari. Si pensam en la dècada de 1970, li semblaria estrany a un canadenc o a un estatunidenc que calgui recordar-li això als espanyols, però en aquesta dècada Espanya estava controlada per un govern feixista, i no feixista en el sentit en què l'usem avui dia per a assenyalar a qualsevol que estigui a la nostra dreta, sinó literalment feixista, com Portugal, com la majoria de Llatinoamèrica i del sud-est asiàtic. La tendència general és àmpliament cap a la democràcia, encara que hi ha pressions cap al feixisme en països com Hongria, Polònia i Turquia. Les democràcies progressistes no són excepcions de res, potser els governs autoritaris de dretes sí que ho són.*

Segons Santi Vila: "*Reprendre aquest camí de progrés és possible, també a Catalunya, només cal saber tornar a vincular estretament realitat i somni, raó i sentiment i bandejar, pels segles dels segles, als venedors i vividors del fum postmodern*", i el professor Pinker ho reafirma: *"La gran majoria pensam que la vida és preferible a la mort, la salut a la malaltia, l'alimentació a passar fam, la pau a la guerra, la llibertat a la tirania, la igualtat de drets a la discriminació, el coneixement a la ignorància, la felicitat a la misèria".* Com diu Vila: *"La resta són tam-tams de la tribu o del guru de torn".*

«Evolució de la propietat i l'espai»

Santi Hernaiz - Palma.

El conductor de la tertúlia d'avui, Roberto Fernández Legido, mestre de professió i apassionat de la història local, coautor dels dos primers volums d'un ingent treball d'investigació que, com poguérem comprovar en el transcurs de la presentació, transcrivint paraules de Bartomeu Bestard (Cronista de la ciutat), sobrepassa qualsevol expectativa plantejada fins al moment; fent una passa endavant en el coneixement morfològic del terme municipal de Palma, excloent d'aquest, per raons òbvies, el centre històric.

Aquest colossal projecte, segons els seus autors té com a objectiu explicar el procés de configuració del terme municipal a través de les propietats que encara l'ocupen o que ho feren en el passat i que han quedat absorbides o simplement devorades per l'imparable desenvolupament urbanístic de Palma, una vegada suprimides les antigues murades que envoltaven la ciutat.

A l'hora d'organitzar els treballs de camp, els artífexs de la recerca decidiren prendre com a punt de partida el *"Plano Topográfico Estadístico del distrito municipal de Palma de Mallorca Capital de las Yslas Baleares"*, aixecat per Josep Antoni Togores l'any 1850.

Aquest document, manuscrit i de grans dimensions (151x200 cm), actualment es custodia a l'Institut Geogràfic Nacional i el seu autor divideix el terme municipal de la ciutat en onze zones, subdividides en diversos quarters, dins els quals es troben numerades les diferents propietats, segmentació que amb posterioritat utilitzaria també el Registre de la Propietat per localitzar les diferents finques pertanyents al terme de la ciutat.

Un moment de la tertúlia. *Foto: Àngel Zaragoza.*

Un altre moment de la tertúlia. *Foto: Àngel Zaragoza.*

A cada propietat estudiada se li ha obert la respectiva fitxa amb el topònim o antropotopònim amb què es coneix, inclosos altres noms amb els quals s'ha denominat la propietat al llarg de la història, amb una fotografia o il·lustració (sempre que ha estat possible), provocant alhora una segona recerca en aquest cas d'imatges, ampliant el contingut amb els orígens de la propietat i una breu explicació o hipòtesi sobre el topònim en qüestió, propietaris, usos, arquitectura i influències en el seu desenvolupament.

El nostre tertulià anà projectant a la televisió de l'Alféizar les imatges de les diverses possessions que han investigat, per tal d'amenitzar la successió de dades que ens anava oferint i que, inevitablement, va provocar una allau de comentaris, anècdotes i records per part dels assistents, fet que fa del tot evident que la majoria de nosaltres ja tenim una edat!

El temps va passar aviat i no ens quedà més remei que concloure la tertúlia, no sense obsequiar abans al Sr. Roberto Fernández amb la ceràmica de na Ventura Vaquer, amb la qual volem agrair sempre la presència dels nostres convidats. També aprofitàrem l'avinentesa per adquirir els dos primers volums editats de l'obra i que l'autor amablement ens va dedicar.

Roberto Fernàndez L. *Foto: Àngel Zaragoza.*

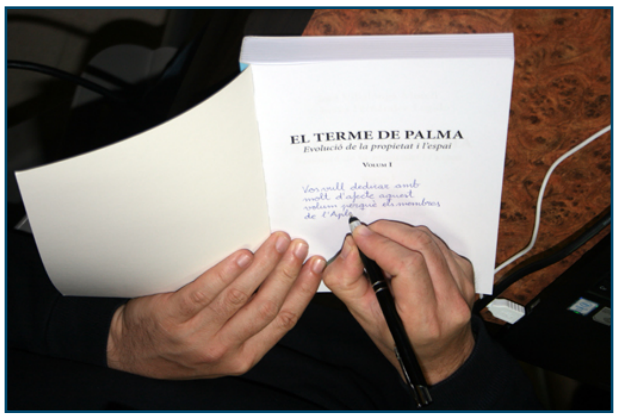

Dedicatoria de l'autor. *Foto: Àngel Zaragoza.*

Col·labora en el manteniment de l'Aplec, fes-te soci per menys de 2 euros al mes! Quota anual: 20 euros.

Palma , a .... de ..... 20....

Benvolguts amics:

Per la present sol·licit afiliar-me, amb data d'avui, a l'associació **APLEC SCOUT, Escoltisme adult de Mallorca,** amb seu a Palma, carrer Seminari, 4, codi postal 07001.

Signatura

ORDRE al BANC

Senyors:

Agrairé que, fins a nou avís, vulguin atendre amb càrrec al compte indicat els rebuts que siguin presentats per l'Associació **APLEC SCOUT, Escoltisme adult de Mallorca**

Nom i llinatges .....

Carrer o plaça ..... Número ..... Pis .....

Població ..... Municipi ..... Codi postal .....

DNI o NIF ..... Telèfon ..... Mòbil .....

Adreça electrònica .....

Banc o caixa

Data *Signatura*

Aplec Scout, escoltisme adult de Mallorca
Carrer Seminari, 4 - 07001 Palma - junta@aplecscout.org

Retallar per la línia de punts i enviar per correu ordinari.

mallorca
aire, mar, terra

Aire, Mar, Terra

L'oratjol del dia gran
ens acarona la cara
i el sol ixent ens transmet
l'energia dintre l'ànima.
I la nau que resta ingràvida...

imatges: mateu barceló
paraules: jeroni fito

Refranys d'abril

A l'abril, aigua poca i niguls mil.

D'abril que no hagi pedregat, ningú no en recorda cap.

Abrils i senyors, tots traïdors.

Arribat l'abril, penja el jac de llana i posa't el de fil.

A part d'altres coses, a l'abril les liles i al maig les roses.

Frase del mes

Els joves pensen que els vells són beneits, els vells saben que els joves ho són.
John Lyly.

Endevineta

Escoltau l'amo Biel,
vós que sou un homo entès,
digau-me quina planta és
que a l'aire creix i treu rel?

Solució: ???

Endevineta anterior

Amb sa calentor és molt clar;
i amb el fred és molt espès.
Ara, lector, això que és?
Meam si ho pots endevinar.

Solució: És saïm.

Acudit:

Un pagès estava assistint a una de les seves vaques a parir, quan s'adonà que el seu fill de quatre anys estava mirant per darrere el barrat. Contrariat va pensar que ara hauria d'explicar-li tot el que estava fent, i explicar-li al seu fill el tema del sexe. Pensà i va dir: *Esperaré fins que m'ho demani, després li explicaré tot.*
Quant acaba el part, l'homo s'acosta al seu fill i li diu:
--Bé fill, tens alguna pregunta?
--Només una. A quina velocitat anava aquest vedell quan ha xocat contra sa vaca?

Secció conduïda per Pere J. Serna

Els nostres carrers

Sí teniu curiositat o consultes a fer, escriviu a: **noves@aplecscout.org.**

LLEVANT, XALOC I MIGJORN,
LLEBEIG, PONENT I MESTRAL,
TRAMUNTANA I GREGAL.

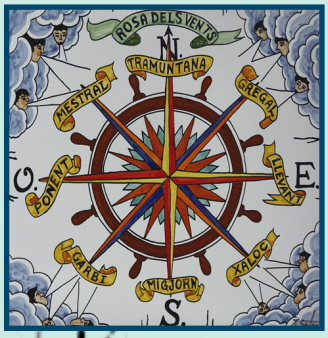

D'aquesta manera canta la jota marinera els noms dels vuit vents del món. Doncs bé, tots vuit tenen cabuda al nomenclàtor de Ciutat. Cinc d'ells (Llevant, Xaloc, Llebeig, Tramuntana i Gregal) estan concentrats a la barriada de Can Pastilla, però n'hi ha tres que han bufat més fort i s'han fet enfora.

El carrer de Ponent es troba a Sant Jordi. El seu nom va ser imposat al final del segle XIX o principi del XX. En aquest cas és un nom estrany, perquè es tracta d'un carrer situat precisament al llevant del poble.

El mestral encara va bufar més fort i trobam el carrer del Mestral a s'Aranjassa, i tampoc té cap mena de relació amb els noms dels carrers de la barriada.

El migjorn no va voler fugir tan enfora de la mar i trobam la ronda de Migjorn que és un carrer de poca llargària i sense cap casa que va de la plaça de la Feixina al passeig de Sagrera, aferrat al passeig Marítim per un costat i les murades per l'altre i un cop travessat el pont de la Riera acaba a l'avinguda de l'Argentina.

El que si està la ciutat de Palma, és desorientada pel que fa als punts cardinals, ja que sols trobam el nord i el sud. El carrer del Nord ho trobam a la barriada dels Hostalets i va del carrer d'Aragó al de Jacint Verdaguer. No molt enfora al barri de Son Canals trobam el carrer del Sud i que va del mateix carrer d'Aragó al carrer del Cardenal Despuig. El que no trobam per enlloc són l'Est i l'Oest, sort que nosaltres els escoltes tenim bons mètodes d'orientació.

Ja que ha sortit el carrer del Cardenal Despuig i no per menysprear el barri de Son Canals, no és el personatge mereixedor d'un carrer o plaça de més importància?, quan a pocs metres trobam la plaça del Cardenal Reig o dita plaça de l'obelisc, cardenal valencià que vingué a Mallorca com a capellà amb el bisbe Cervera i al màxim que va arribar aquí va ser a vicari episcopal de la diòcesi.

Bono, per avui ja n'hi ha prou de vents, fins al mes que ve.

Font: "Els carrers de Palma. Toponímia i patrimoni de la ciutat" de Gabriel Bibiloni. Per a més informació o per l'adquisició d'exemplars (a les llibreries està exhaurit) enllaçar amb http://bibiloni.cat/palma

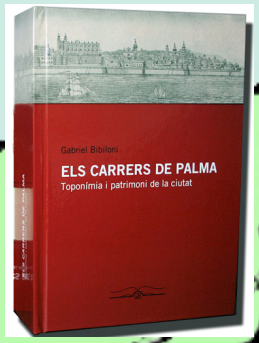

Cançons

Eduard Mas - Bunyola

Georg Friedrich Händel va compondre, el 1727, quatre himnes per a la coronació de Jordi II com a rei d'Anglaterra. El quart d'ells, *"Zadok the Priest"* (El sacerdot Sadoc) ha acabat sent més conegut perquè recorda inevitablement a l'himne oficial de la UEFA Champions League, que el compositor Tony Britten va escriure en 1992. Encara que Britten no es va basar específicament en aquest himne, sí que va voler que la seva composició tingués l'aire de les que Händel va fer per a la Corona britànica en el segle XVIII. I per descomptat que ho va aconseguir, almenys en el cor. Hauríeu d'escoltar les dues obres i comparar.

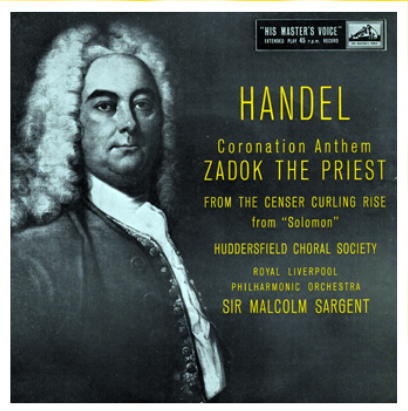

Georg Friedrich Händel, "Zadok the Priest" (1727).

El sacerdot Sadoc
I el profeta Natan
anuncien:
Salomó ungit rei
I tot el poble
Es va alegrar.
I tot el poble (Al·leluia)
Es va alegrar.
El sacerdot Sadoc
I el profeta Natan
anuncien:
Salomó ungit rei.

L'himne relata la unció de Salomó com a nou rei dels israelites per part del sacerdot Sadoc i el profeta Natan, en el llibre dels Reis. Aquest fragment es llegia a les coronacions britàniques des de l'assumpció d'Edgar el Pacífic, el 943, i es va mantenir la tradició fins a l'ascens de Jordi II de Gran Bretanya, el 1727. L'obertura la realitza un cor, seguit per l'orquestra, precedida per una fanfàrria de tres trompetes.
És especialment conegut pel públic en general, ja que s'utilitza com a música d'obertura de la Lliga de Campions de la UEFA. La creació de la Champions League en 1992, com a relleu de l'antiga Copa d'Europa, va arribar acompanyada de molts canvis. Un d'ells, va ser la decisió de la UEFA de dotar d'un himne solemne a la competició i va encarregar el treball al compositor britànic Tony Britten que va decidir inspirar-se en el tema *"Zadok, the Priest"* de Händel, com a base del nou tema i, després de diversos arranjaments, el va transformar en el que s'ha convertit avui dia. La música, que en el seu moment va servir per a coronar al reis britànics, actualment serveix per lloar els reis del més gran espectacle mundial els quals governen els camps de futbol de tota Europa. El compositor anglès li va posar lletra a l'himne en els tres idiomes oficials de la UEFA -alemany, anglès i francès-, convertint-ho en un dels temes més coneguts del nostre temps.

Lletra de l'himne de la Lliga de Campions:

Ce sont less meilleures équipes (Aquests són els millors equips)
És sind die allerbesten Mannschaften (Aquests són els millors equips)
The main event (L'esdeveniment principal)
Die Meister (Els mestres)
Die Besten (Els millors)
Les grandes équipes (Els grans equips)
The champions (Els campions)
Une gran reunion (Una gran reunió)
Eine grosse sportliche Veranstaltung (Un dels principals esdeveniments)
The main event (L'esdeveniment principal)
Die Meister (Els mestres)
Die Besten (Els millors)
Les grandes équipes (Els grans equips)
The champions (Els campions)
Ils sont les meilleurs (Ells són els millors)

Zadok the Priest

Mes d'abril 2019

Dia 01 dilluns: Sopar-Tertúlia.
Hora: 20,00.
Lloc: **Cafè Alféizar**.
Carrer Jordi Villalonga i Velasco, 9 - Palma.
Preu: **14,00** euros.
Convidats: Sr. **TOMEU CANYELLES CANYELLES** i Sra. **AINA FERRERO-HORRACH.** Historiadors.

MENÚ
Pa amb oli i companatge
Postres
Aigua, vi i cafè o infusió.

Tema: **«BELLVER, PRESÓ FRANQUISTA»**

Els convidats de la vinent tertúlia han estudiat conjuntament l'época en què un dels edificis més emblemàtics de Palma, el castell de Bellver, va esdevenir un centre de represió de presoners polítics.

Imprescindible confirmar l'assistència abans del 30 de març al tel.: 610 605 988 (Neus).

Dia 15, dilluns: Reunió de Junta.
Hora: 20:00.
Lloc: Carrer Seminari, 4.

Dia 17 dimecres: Sopar de Pasqua.
Hora: 20,30.
Lloc: **Monestir de la Real** (sala menjador).
Preu: A repartir entre els assistents.
Cada comensal ha de dur plat i tassó de fang, no calen coberts, es menjarà segons la tradició.

ES PREGA MÀXIMA PUNTUALITAT!

Imprescindible confirmar l'assistència abans del 14 d'abril al tel.: 610 605 988 (Neus).

Dia 23, dimarts: **Missa de Sant Jordi**.
Hora: 20:00.
Lloc: Capella de la Casa de l'Església, carrer Seminari, 4.
Sopar: Restaurante Il Porticato, carrer Ramon Llull, 8.

Imprescindible confirmar l'assistència abans del 20 d'abril al tel.: 610 605 988 (Neus).

Dia encara per determinar (pendent d'autorització)

Visita a l'avió CONVAIR CORONADO DE SPANTAX, situat a la Base Aèria de Sont Sant Joan amb membres del MUSEU AERONÀUTIC ILLES BALEARS.

Previsió d'activitats de maig

Dia 06, dilluns: Sopar Tertúlia.
Dia 12, diumenge: Activitat.
Dia 13, dilluns: Reunió de Junta.